Cellidömölk, 1941 október 11, szombat. **Ára 12 fillér.** XXV. évfolyam. 41. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felelős szerkesztő: **NAGY IMRE**

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1·50 P. Megjelenik minden szombaton.

Eckhardt et Comp.

Dobbenetes híri tett közzé szerdán a magyar rádió, amikor a vörös léboly ellen küzdő csapataink sorsáért aggódva várakozással figyeltük a híreket. Megdöbbenésünk méla undorrá változott, amire a bemondó befejezte a hírt, hogy Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt volt vezére, a „fajvédő" magyar, az „ébredő" hős a jelenleg bombamentes USA-ban kiáltványt tett közzé a „Független Magyarország" érl.

Ez a kiáltvány röviden nem tartalmaz mást, minthogy a jeleniegi kormány nem ura a helyzetnek s rendelkezései a Német Birodalom nyomására látnak napvilágot s egyben felhívja a külföldön élő magyarokat, fogjanak össze a Független Magyarországért!

Amilyen merész ez az állítás, ép annyira hazug is! Eckhardtnak, mint magyar törvényhozónak nagyon jól kell tudnia, hogy Magyarországon mindenről lehet beszélni, csak „porosz csizmáról" nem. Lehet beszélni sulloló propagandáról, lehet beszélni „za" villaminól, lehet beszélni árdrágító zsidókról, lehet beszélni zsidók által elkövetett katonaszabadításokról, de arról beszélni s azt állítani, hogy Magyarország a „porosz csizma" sarka alatt gyötrődik, csak annyira igaz, mint Eckhardt Tibor ügyvédkisgazda-fajvédő, stb. vezér becsületes magyarsága.

Arcpirító, hogy akadt a magyar képviselőházban egy, a jóhiszemű magyar nép által megválasztott országgyűlési képviselő, aki ily nagy árulást követett el magyar fajtájával, annak életérdekeivel szemben. Még sokkal szégyenletesebb azonban az a körülmény, hogy Eckhardt-gazda a magyar nemzet megmentésére hívja fel a külföldre emigrált „magyarokat". Igen szép koszorút gyűjthet össze magának Eckhardt Tibor azokból a „magyarokból", akiknek itthon forró lett lábuk alatt a talaj s sietve emigráltak, hogy biztos fedezékből ölöghessék nyelvüket édesanyjuk, Magyarország felé. Károlyi Mihály és társai bizonyára örömmel fogják megragadni az alkalmat, hogy oly nagy magyarral, mint Eckhardt Tibor, sietve összefogjanak a testvéri cselekezésbe indítsanak harcot a „Független Magyarországért".

Eckhardt Tibor, a köpönyegforgatás nagymestere, most az egyszer melléfogott. A magyar nemzet még elnézte Eckhardt Tibornak, hogy párbajban fegyvert fogjon a népi Magyarország nagy harcosára, Gömbös Gyulára, eltörte nagy-nagy törleletét a miniszteri bársonyszék felé, lejcsoválva figyelte nagy liberalizmusát és „árjasíló" közgazdasági tevékenységét, de egy emberként szállt szemben azzal a magyar törvényhozóval, aki maga is odadobja nevét a Roosevelt-Churchill propagandának s ezzel akarja diszkreditálni a magyar nép felelős vezetőit.

Érthetetlenül állunk Eckhardt Tibor nagy elkeseredésével szemben, mert hisz úgy tudjuk, legutóbb környezetének tagjai közül néhányan még mindig Magyarországon tartózkodnak, hogy nagy „gazdasági szakindásukat" azoknak bocsássák rendelkezésére, akiknek igen nagy szükége van egy-egy arányszámot javító díszgójra, vagy egy kiérdemesült zsidóbujtatóra. Mi, akik mindig és mindenkor csak egy célt néztünk, csak egy célt láttunk, csak egy feladatot ismertünk, népünk, fajunk, nemzetünk boldogulásai szerény erőnkhöz képest, undorral fordulunk el Eckhardt Tibortól s ellenszenvünk oda, ahonnan nincs visszatérés, nincs feltámadás, a feledés sötét odujába!

*

Eckhardt Tibort és társait a magyar kormány magyar állampolgárságától megfosztotta és törölte a titkos tanácsosok névsorából.

Az árulók sorsa beteljesedik!

„Ostor."

Mit ér az ember, ha magyar?

Ezt a kérdést vetí fel Veres Péter immár második kiadásban közkézen forgó könyvében s a feleletet, amit kötete végén leszűr, rövidsége mellett is a legtöbbet mondja: annyit, amennyit magyarságából és emberségéből becsületesen, bátran, okosan adni tud az emberiségnek. Amíg ezt a végső megállapítást leszűri, átvezet bennünket a magyar és emberi élet szinte valamennyi ma fontos kérdésén, mindenütt a tőle megszokott éleselmejűséggel és higgadtsággal világítva meg a megbújó vagy nyíltan megoldásért kiáltó kérdéseket. Célja: oly könyvet adni a vezetésre hivatott parasztí ifjuság, mint leendő értelmiség kezébe, mely őket a közösségi élet titkaiba és követelményeibe bevezeti, a helyzetük és hivatásuk pontos felismerésére segíti. A könyv eközben lényegesen tulnő e kereten s mintegy summája lesz az összes tudnivalóknak minden értelmes és gondolkodó magyar ember számára a cselekvések nagy idején.

Előre kell bocsátanunk, hogy Veres Péter nem igényel kizárólagos elismerést önmaga gondolatai iránt. Úgy akarja, hogy kövessük, hogy ráhallgatva, tovább menjünk, tőleg cselekedetekben. „Mert a gondolat mégiscsak eszköz a cselekvésre. Ha nem az, akkor haszontalan gondolat. Sok okos embertünk, sok nagy írónk van már, de cselekvő emberünk nincs".

Már pedig elsősorban cselekvő emberek kellenek, akik tudják, mit vár tőlük népük érdeke, mert előzőleg tudatosították magyarságukat, tehát gondolkodtak magyarságukon. Mi a magyar népből származó gondolkodó feladata? Az, hogy a magyar élet ellentétei között összhangot teremtsen, vagyis a „magas tudás, a mély okosság és az éles érzékenység az egészséges, de szunnyadozó népi öntudatunk megtermékenyítse".

Ezt a munkát Veres Péter önmagában elvégezte, mondanivalója mögött ott áll mint aranyfedezet az élete, mondanivalójának értékét tehát ezt is emeli. Innen magyarságban hitt az emberben, az ember megjavíthatóságának lehetőségében. Ezért nem tud belenyugodni a világ ferdeségeibe, így pl. abba, hogy a magyar fajta leányai legszebb virágzásuk idején beszorítassanak egy konyhára a örökös mosogatással, pedő sikálással és efféléikkel tölthik idejüket akkor, amikor talán azok, kik helyett dolgoznak, kutyákat nézik-tatnak az utca napos oldalán. Ezért küzd az utálatos szerelmi korrupció ellen, mely erkölcsében ássa alá a nemzet egészségét. Hangja ezen a két ponton csap át indulatba. „Ez az emberrel való rablógazdálkodás, a szépségnek, erőnek, ifjúságnak, szerelmes érzésnek ez a bolond pazarlása engem jobban felháborít, mint az anyagi javak pazarlása, mert ezt még lehet pótolni, de az elhervadt ember nem élhet újra". Nem tud belenyugodni többek közt abba sem, hogy az emberek nagyrésze testileg csuf és nyomorék, lelkileg pedig, lustya, részeges, tudatlan és lomha maradjon, mintha ez természetes velejárója lenne az emberi természetnek. Az állat lehet lomha és lustya, de az ember természete ellenére válik azzá. Tisztában van azzal, mily roná hatása van a rossz életkörülményeknek az egyén létére, de korántsem csak a környezet megváltoztatásáért küzd, hanem azt mondja: „Meg kell tehát változtatni az embert is a környezetével együtt..." Sajátosan magyar szocializmusából következik, hogy nemcsak a társadalmi rend átalakítását követeli, hanem az ember megjobbítását is. Nem a tele jószíon kérődző ember az ideálja, mert erről csak az állatian éhező ember álmodhatik magának, hanem a „szabad, harcos öntudatos és fegyelmezett ember. Olyan fegyelmezett ember, aki még zabáló hajlamait, kényelmet törő állati instanságát is fegyelmezni tudja". Szabadság alatt sem a közönséges értelemben vett politikai szabadságot érti, hanem a cselekvés és alkotás szabadságát, a próbálkozás és erőfeszítés lehetőségét akarja biztosítani minden magyar ember számára.

Azt mondhatná erre valaki, hogy a társadalom és az egyén ily nagyfokú jobbítése vágyálom csak a megvalósítás reménysége nélkül. Veres Péter, a szegény ember, felel erre a kishitűségre is. Embere válogatja, ki mit tart érdemesnek a küzdésre. Tehát az enyhén gömbölyödő pocakon áthúzodó nyárspolgári aranyláncért-e, vagy pedig azért, hogy a közösség érdekeért harcoljon a rossz ellen, mely teljes pusztulással fenyegeti az emberiséget. „Az emberben lévő gonosz most már intézményesen öli az emberiség élteiszelőjét. Vissza kell szorítani a gonoszt az egyénbe, ahol mindenki önmagában vívja meg a jó és rossz harcát, mert így a faj pusztul bele".

Természetesen lehetetlen vállalkozás lenne itt röviden összefoglalni mindazt amit Veres Péter érint könyvében. Mindenütt megszívlelésre méltó a mondanivalója. Jól látja népe hibáit, a nekirugaszkodásokat, a tullengős kez[illegible]

abbamaradásokat. Ennek a magatartásnak ki kell pusztulnia, a hangulat többé nem uralkodhatik rajtunk. A cél: kitartani és nem alulmaradni. Nekünk magunknak kell kitiporni a megfelelő életformát. S itt megint igen figyelemreméltó és mindnyájunk szivéből és meggyőződéséből fakadó megállapítást tesz: engedjenek meg idegenből" jött vezetőink, már nem hisszük tovább, hogy mi nem vagyunk alkalmasok (t. i. a vezetésre). Ellenkezőleg, már az hisszük, hog ők nem alkalmasok. Bizonyíték rá az ezeréves kinlódás és bizonyíték rá a mai egyhelyben ragadás". A gyeplőt a magyarságnak kell a kezébe vennie, s ezt meg kell érteniök az idegenből jött igaz magyaroknak is.

Nem folytatjuk, mit mond az ipari munkásságról, az értelmiségről, a magyar megújulás helyes sorrendjéről, a magyar szellem legfontosabb megjelenési formáiról, a nemlétező magyar képzőművészetről, az őstehetségekről, kikről végérvényesebb és világosabb írást senki nem adott még. Nem szólunk arról sem, amit a szerelem jelentőségéről, a házasság nehéz terhének elviseléséről, az élő szépség szerepéről, a hatalomról, az igazi vezér és a közönséges politikus közti különbségről, a népnevelésről, a jóhiszemű reformerekről, a felülről lefelé lázadók és az alulról felfelé törletők közti különbségről, a tömegről, a „destruktiv" lelkiségről, a kalandorokról és a szélhámosokról stb. mond. Vannak megállapításai helyenként, amik kihívják ellentmondásunkat. A Krisztus hívő bizonyos pontokon többet tud mondani, bár vigyáznunk kell, hogy miközben többet mondunk, valamiképpen kevesebbet ne mondjunk Veres Péternél. És még egyet! nem ezen van a hangsúly, hogy t. i. többet mondunk-e, hanem azon, hogy többet teszünk-e? Mert mit ér az ember, ha magyar? Annyit, amenynyit a tennivalókból elvégez, csendben, elismerés nélkül, de annál alaposabban és szívósabban. Hogy mennyit érünk, azt nem a pillanatnyi hangulat dönti el, hanem az, hogy mennyiben tudunk megfelelni közösségi életünk örök érdekeinek. A könyvet minden értelmes magyar embernek el kell olvasni. Állandóan olvasni kell.

Szij R.

MINDENNEMŰ

könyv-, papir- és irószerkereskedési cikkek, valamint az összes iskolaszerek beszerezhetők a

TURUL KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSBEN

A német haderő Moszkva előtt ötszáz kilométer szélességben törte át a frontot

Az Azóvi-tengernél, Brjanszknál és Vjazmánál körülzárt ellenséges erők egyre szűkebb térre szorulnak össze. Ezenkívül az arcvonal közepén 500 kilométernyi szélességben kikényszerített áttörést kelet felé kimélyitették a németek. Orel, fontos vasúti csomópont már október 3 a óta német kézen van.

A Moszkva előtti térségben Timosenkó csapatait két katlanba zárta a német haderő. Mintegy 60—70 hadosztályt tesz ki az itt körülzárt szovjet haderő. E csapatok körül a gyűrű napról-napra mind jobban összeszűkül és a gyűrűből megkisérelt áttörést mindenütt visszaverték a németek. Az itt bekerített csapatok megsemmisítés egyre inkább közeledik a befejezéshez.

Az Ukrajnában körülzárt ellenséges erők összemorzsolása s ezzel a Dnyeper és Donec közötti szovjet ellenállás felszámolása befejezéséhez közeledik.

Más szövetséges részek a Donec felé menekülő szovjet csapattöredékeket verik szét, miközben nagy lendülettel nyomulnak előre e medence legfontosabb pontjainak birtokbavételére.

A honvédseregtestek új feladatok előtt állanak.

Hitler megállapítása szerint ez az év utolsó legnagyobb csatája, melynek befejezése után a szovjet hadseregről már nem lehet beszélni. Ugyanis északon Vorosilov hadseregének nagyrésze Leningrádban van körül kerítve, míg délen Budjenni csapatainak nagy részét a Kiev körüli csatákban semmisítette meg a német és a szövetséges haderő. A még megmaradt kisebb egységeket most semmisítik meg. Igy tehát már a szovjet hadsereg katonailag el van intézve. Európa népe tehát megmenekül a bolsevizmus rémétől. A szovjet hadsereg összeomlásával megszünt Anglia utolsó szárazföldi szövetségese és így egyre jobban közeledik Anglia utolsó órája.

*

Rooseveltnek Sztalinhoz intézett levelét a Fehér Ház most hozta nyilvánosságra. A levél Amerikában közölt szövege csak csekély eltéréseket mutat a Németországban közölt szöveggel szemben, a megszólításban és a levél végén, amelyek egészen lényegtelen különbségek. A Fehér Ház köreiben nagy megdöbbenés uralkodik amiatt, hogy ezt a levelet Németországban előbb hozhatták nyilvánosságra és fölvetik a kérdést, milyen módon került ez a dokumentum a németek kezébe. Washingtonban és Moszkvában lázasan kutatják, hogy ki követett el indiszkréciót.

*

Arias volt panamai elnök Havannába menekült. De la Guaria az eddigi alelnök lett az új elnök. A régi elnök megtiltotta, hogy a panamai lobogó alatt haladó kereskedelmi hajókat felfegyverezzék és ez az elhatározása természetesen ellenséges érzelmekkel találkozott Washingtonban. Ennek folytán lemondásra kényszerítették és menekülnie kellett. Az új elnök Panama és az Egyesült Államok együttműködése mellett van.

Igy fest a valóságban a demokrácia, mely a kis népek függetlenségét védelmezi.

„Még sohasem volt olyan világos egy háborúnak a célja, mint a maié. Az emberiség ma két részre van osztva, akik egyetlen eszme miatt harcolnak egymás ellen. Ez a zsidó életfelfogás harca a zsidók ellenségeinek életfelfogása ellen. A zsidó életmód és a zsidógyűlölők életmódja miatt harcolnak ma az egész világon."

(Világszolgálat)

Kievi emlék.

Irta: P. J.

Amikor most a szövetséges haderők a magyar honvédekkel vállvetve újból elfoglalták Kievet, eszembe juttatják a város nyaraló telepét Darnicát, ahol a világháború alatt hadifogoly gyűjtőtábor volt. Ide szállították legelőször a központi hatalmak fogságba esett katonáit és innen válogatták ki az egyes csoportokat, hogy azután a Szibériában lévő hadifogoly táborokba elszállítsák őket. Természetesen ez, — az orosz szervezetlenség miatt — hosszadalmas művelet volt és hetekig is eltartott, amíg egy csoportot menetkész állapotba össze tudtak válogatni.

A tábor csak ideiglenes tartózkodási helynek volt kijelölve és a lehető legkezdetlegesebb volt. A barakok félig a földbeásott, fából készült tákolmányok voltak, ahol a puszta négy falon kívül, semmi más berendezés nem volt. Az emberek szorosan egymás mellett a földön feküdtek, úgy öszszezsúfolva, mint a héringek.

Piszok volt mindenütt és tetű. Aki csak egy éjszakát töltött el ezen a helyen, az másnapra úgy nézett ki, mint aki előtt világéletében ismeretlen fogalom volt a tisztálkodás. A táborban a szövetségesek és az osztrák-magyar monarchia minden nemzetisége képviselve volt. És ebben a környezetben a legmostohább gyermekek a magyarok voltak. Akik nem voltak „ausztrickiek", hanem „magyarenek", akik részére nem volt rubrika az orosz hadifogoly nyilvántartási könyveiben és így a kutya sem törődött velük. A nemzetiségeket, különösen a szlávokat kiválogatták és ezeknek már az első órákban tűrhetőbb lett a sorsuk. Külön, jobb barakot kaptak és ki is mehettek a városba. A nemzetiségek közül, különösen a cseheknek kedveztek, akiket mindjárt az őrségbe és az irodákba osztottak be. Ugy, hogy oroszt tulajdonképpen nem is láttunk, hanem csak cseheket. Akik mindjárt egészen otthonosan rendelkeztek, mint akik máris urai a helyzetnek.

Ők ügyeltek fel a rendre, amikor az a huszezer főnyi társaság, tömött nyolcas sorokban felsorakozott sajkával a kezében, hogy megkapja majd azt a vízben főtt maroknyi kása porcióját. A kását csak egy helyen osztották és ezért már a reggeli órákban megkezdődött a sorbanállás, nehogy valaki is lemaradjon. Lerongyolódott, kiéhezett volt a társaság és akármennyire is kevés és élvezhetetlen volt az az étel, kénytelen volt tülekedni érte, hogy éhen ne veszszen, mert mégis csak az életet jelentette. Csendben, zavartalanul és veszekedés nélkül persze nem ment a dolog. Mindenki tolakodott, mert mire a végére került a sor, a kása már inkább vacsora volt, mint ebéd.

Nem is tömeg volt ez már, hanem fásult, lélektelen embermassza, amely miliméteres lépésekkel csoszogott, vánszorgott valami messzi ködbe vésző cél felé.

Erre az embermasszára ügyeltek fel a csehek revolverrel és hosszú szíjjú kancsukával felszerelve. Kiabálva és állandóan szitkozódva úgy ugrándozták körül ezt a végeláthatatlan embercsomót, mint ahogyan a ketrecbe zárt majmok ugrálnak, amikor észreveszik, hogy valaki valami édességet szándékozik feléjük hajítani. Ez az édesség meg is volt a részükre, mert kiélhették a harctéren soha nem tapasztalt hősködésüket. Csattogott a kancsuka a fegyvertelen emberek hátán, fején és csurgott a vér a homlokokon, az arcokon, mintha piros könnyek lettek volna. A tömeg tehetetlen dühében, csak a fogatt csikorgathatta.

A csehek soha sem mertek egészen közel menni a tömeghez. Mégis előfordult nem is egyszer, hogy egy közelebb merészkedett, akiért azután kinyult egy kéz a tömegből és berántotta a sorba. Ahol most megkezdődött egy olyan játék, amit a gyerekek úgy hívnak, hogy add-tovább. Zajjal, lármával, zsibongással állandóan tele volt a levegő, úgy hogy fel sem tünt az az artikulátlan üvöltés, amit a tömegbe húzott cseh hallatott. Aki tudott róla, az akarta a legkevésbé észrevenni, hiszen csak egy gyűlölt ellenség utolsó halálordítása volt.

A cseh azután a tömegben kézről-kézre járt. Már régen nem volt benne élet, de kihajítani a sorból sem lehetett. Mert esetleg a társai észreveszik, hogy mi történt és ebben az esetben, amely részen kihullott, onnan egy csomó embert a falhoz állítottak volna. És ezért kénytelen volt mindenki szorítani a csehen, hogy elfogyjon. És most tessék elképzelni, mi maradt meg belőle, míg az utolsó emberig ért. Amikor már nem volt belőle sok fogni való lekerült a földre, a tömeg, az embermassza bakkancsa, csizmája alá, amitől azután végleg úgy elfogyott a szerencsétlen, hogy cirkumdederumot sem kellett mondani felette.

Gazdája soha sem akadt az ilyesminek. De nem is keresték. Akkor már komunizmus volt és az oroszok azzal voltak elfoglalva, hogy egymást gyilkolják, meg hogy örüljenek a szabadságuknak. Amivel azóta sem tudnak mit csinálni. Akkoriban ilyen idők jártak és az ilyen kicsiségekkel nem is törődtek, amikor ennél sokkal nagyobb dolgokat sem vettek észre.

Darázscsípés túróval

1 tojás és 6 deka vajjal.

12 deka túró, 20 deka liszt, ½ csomag Dr Ötker sütőpor, ½ citrom héja és leve

RÁTÉT: 1 evőkanál cukor 2 evőkanál méz, 2 evőkanál tej, 10 deka mandula hámozva, 1 csomag Dr Ötker vanillincukor.

A vajat habosra keverjük, azután hozzáadjuk a cukrot, tojást és áttört túrót, a citrom reszelt héját, végén a sütőporral vegyített szitált lisztet.

A rátéthez a cukrot mézzel és tejjel felmelegítjük, a hámozott és fele őrölt, fele durván vágott mandulát és vanillincukrot belekeverjük. Lehűtve, a tortaformában simára elosztott tésztára kenjük.

Sütési ideje: kb. 35 perc, középmeleg sütőben.

Kihűlve Dr. Ötker krémmel töltheljük: ¼ liter tej, ½ csomag mandulakrémpor, 5 deka cukor, 6—8 deka vaj.

Dr. Ötker sütőporral és vanillineukorral

Dr Ötker C. Budapest, VIII. Conti-utca 25 sz.

Beszélhetnek Párizsban, mit akarnak...

Emlékezzünk! Ezerkilencszáhuszat írtak és lengernyit sírtunk. A Felvidék histórias emlékű városaival, milliónyi színmagyar lakosával a csehek igáját nyögi. A legendák Székelyföldje, a kincses Erdély s a Tiszántúl búzatermő talaja, rajtuk három milliónyi tősgyökeres magyarral Nagyrománia gyarmata, a délvidéki Kananán, Bácska, Bánát, Baranya humusza rácnak ontja dúsgazdag termését. És itt áll a vérző hazacsonkon a javaiból kifosztott, hitében megrabolt magyar, árva reménytelenségben, rongyosan, közelebb a sírhoz, mint az élethez.

És nóták termettek. Sírók, rívok, panaszosak, kérők, rimánkodók, zsoltárosak, milyenek a babiloni fogság alatt születtek az elhurcolt zsidók jajongó ajkain. És a kínos panaszok, a nyöszörgő, a síró zsoltárosok még hatalmasabban fokozták a lelkeken urrá lett keserűséget, még vigasztalanabbá a siváróságos magyar életet, a kilátástalan jövő szörnyű képeit.

Ekkor felcsendült egy dal. Nem a vénasszonyos sopánkodás, nem a gyerekes siklottozás, nem a letaposott ember hörgése, nem a harcot feladó gladiátor végső sóhajtása, hanem a nyakas magyar kemény ellenmondása, a sorsába beletörődni nem tudó és nem akaró, rongyaiban is büszke kuruc ivadék helyke üzenete csendül meg lelkes biztatásunk, biztos igéretnek:

Szőke Tisza haragjában megáradt,
Szilaj habja átszakítja a gátat,
Haragszik mert azt végezték felőle.
Hogy a magyar az oláhnak,
Csehnek, rácnak,
Adjon jussot belőle.

Beszélhetnek Párisban, mit akarnak,
De a Tisza minden csöppje
Mindörökre
Csak megmarad magyarnak!

Ez volt az első sugár az éjszakában. Gyenge mécsesnek halvány fénye, de mégis fény, mely mutatta, hogy vagyunk, élunk, reménykedünk. Tüzes dallama pár hét alatt berepülte a csonka országot. Kunyhótól a palotáig egyforma szeretettel fogadták. Megnyiltak előtte a gunyhatárok sorompói. Egyformán daloltak Debrecenben és Kassán, Székelyudvarhelyen és Szabadkán. A tanítók ezzel lelkesítették az iskolás gyerekeket, tisztek a katonákat, regősök a csüggedt szivekat.

Most a prófécia beteljesedett, a szőke Tisza szilaj habjának haragos zúgása elsöpörte a trianoni gátat és ma minden csepje az ősi magyar part közöit megbékéli, csendes csobogással folydogál az öreg Duna keblére.

A nóta szerzői, Murgács Kálmán és Bagdy István jól láttak, jól itéltek és jól jövendöltek. A szőke Tisza minden csöppje csak megmaradt magyarnak!

N. I.

30.000 kg talpbőr a mezőgazdasági lakosság lábbeli biztosítására

Azok a megszorítások, amelyeket a kormány a lábbelikészítő iparban is kénytelen volt elrendelni, érzékenyen érintették a vásározó csizmadiákat és cipészeket, akik portékáikat főleg a helipiacokon és az országos vásárokon bocsátják áruba. Ezek a kisiparosok nehéz helyzetbe jutottak, mert az őszi nagyobb fogyasztásra számítva, még a korlátozó rendeletek megjelenése előtt sok ezer pár csizma- és cipőfelsőrészt készítettek el. Ezért Varga József iparügyi miniszter intézkedett, hogy az ország területén vásári (piaci) árusítás folytatására jogosult csizmadiák és cipészek részére összesen 30 ezer kilogramm talpbőri szabadítsanak fel. Ez a mennyiség elegendő arra, hogy a csizmadiák, cipészek áruikat teljesen kidolgozhassák, ami egyébként a mezőgazdasági lakosság lábbeli-ellátása miatt országos érdek is. A kiutalt talpbőrmennyiség elosztására a törvényhatóságok első tisztviselői kaptak megbízást.

HIREK

Széchenyi

Legnagyobb magyar, te, népünk prófétája,
Vátesz, sorsittunknak előrelátója,
Izzó az igazság, mely nemzetünk óvja
S idők ronmásait zene nélkül állja.

Irtad: legyen e nép magyar a lélekben,
Önálló, vagyonos úra a földjének.
Rettegjék karját, ha ellene törnének,
Ki megbántja vesszen, legyen sorsa szégyen.

Magyar bibliádat, hogy tanits bennünket,
Megírtad, — azt kéne kanyvnelkül is tudni,
Nagy tettekre édzeni lelkünket.

Álmot nem kergetni, utána nem futni,
Megálni a várton; tanits most is rája
Legnagyobb magyar, te, népünk prófétája.

Murgács Kálmán

— **Házasság.** Németh Terézia és Stauffer Ernő folyó évi szeptember hó 29-én házasságot kötöttek Répcelakon. — Malasics Ibolya (Csonkahegyhát) és Ritter László (Jánosháza) folyó hó 20-án déli 12 órakor tartják esküvőjüket a zalaegerszegi evangélikus templomban.

• — **Járási tisztiértekezlet.** Dr. Heltbényi Jenő főszolgabíró szerdán délelőtt a járás jegyzői karával tisztiértekezletet tartott.

— **Vasúti kinevezés.** A Máv. Igazgazgatósága Török Imre máv. havidíjas vonalfelkészítő üzemi allisztitő nevezte ki.

— **Nemzetvédelmi Kereszt.** Az ellenforradalmi és irredenta mozgalmakban életüket is kockáztató bátor magatartásért a most alapitott nemzetvédelmi kereszttel kitüntetettek között ott volt dr. Mohacsi Lajos marcalgergelyi evang. ib. esperes-lelkész is, mint ezt az „Evang. Élet" cimü hetilapból olvassuk.

— **Kerületi gyülés.** A dunántúli ev. egyházkerület Sopronban tartotta ez évi közgyülését, amelyen a kemenesaljai gyülekezetek lelkészei, tanitói és felügyelői is nagy számban vettek részt. Melegen ünnepelte a közgyülés a kerület főpásztorát 25 éves püspöki jubileuma évfordulóján, mely alkalomból szülővárosa, Sopron diszpolgárává választotta. D. Kapi Béla, a jubiláló püspök 1902-ben a nemesdömölki gyülekezetben, tehát itt nálunk is teljesitett segédlelkészi szolgálatot. Az egyházkerületi tanitóság Ludván Sándor helybeli ig. tanitó, körzeti felügyelőt választotta meg elnökévé. A megtisztelő kitüntetés méltán érte a nagy munkát végző és elismert pedagógust.

— **Tanárváltozás.** A helybeli polgari fiiskolában tanárváltozás történt, amennyiben Németh Lajos tanár, akit ezelőtt két évvel neveztek ki, de katonai szolgálata miatt nem foglalhatta el helyét, megérkezett a addigi helyettesét Erős Katalin tanárnőt Kapuvárra helyezte át a szombathelyi főigazgatóság.

— **Tanítóváltozás.** A kissomlyói ev. gyülekezet most vasárnap, a délutáni istentisztelet végeztével búcsúztatja nyugalombavonult tanítóját Mórocz Sámuelt, aki Pápócra költözik. Utódját, Döbröntei Károly celldömölki okl. kántortanitót, pedig jövő vasárnap, folyó hó 19-én délelőtt, istentisztelet után iktatja be a gyülekezet tanitói állásába. — Katonai szolgálatáról hazaérkezett Takács János kemeneshőgyészi ev. tanitó. Helyettese Kovács Ilonka tanitónő most Köcskre nyert kiküldetést.

Egy jóházból való fiút fiúnevelőnek tanuncnak vagy kifutónak felvesz a **TURUL-NYOMDA**

— **Forgalmiadóhivatali áthelyezés.** A szombathelyi pénzügyigazgatóság Vörös József forgalmiadóhivatali díjnok Szombathelyről a celldömölki forgalmiadóhivatalhoz helyezte át.

— **Felhívás a vasutastársadalom hölgytagjaihoz.** A Kormányzó Őfőméltósága a honvédség részére téli segélyakciót indított meg s a kereskedelmi miniszter úr nyersanyagot bocsátott rendelkezésre részben ingyen, részben pedig 1.18 pengős árban. Ennélfogva az állomásfőnökség ezuton fordul a vasutastársadalom hölgytagjaihoz, hogy akik egy érmelegítő elkészítését vállalják, azok jelentkezzenek az állomásfőnökség kezelőirodájában, ahol a részletes felvilágositást meg fogják kapni.

— **Protestáns Napok Budapesten.** Az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezésében ezidén is megrendezésre kerülnek október végén és november elején az országos protestáns ünnepek Budapesten. Ötvenszázalékos kedvezményes jegyek a felutazáshoz beszerezhetők az evangélikus lelkészi hivatalban.

Fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik.

Cím: a kiadóban.

— **Kerékpárállványok szaporodnak Celldömölk utcáin is,** de még mindig sok üzlet van, ahol nincs alkalmas hely a kerékpárok leállására. A Hangya Szövetkezet, Szabó Lajos a Kossuth Lajos utcán a nagyvárosi mintára egyszerű, nem nagy helyet lefoglaló vas kerékpár támasztót állitott, amely szebb és jobb, amelyett kisebb helyet foglal el, mint a lécből készitett, utcán nem nagyon mutató ormótlan tákolmányok. Mégis kívánatos lenne, hogy minél több üzlet - állítsa fel a kerékpárállványokat bármiből, mert a folyton szaporodó kerékpárok vasszedelmesen kopinják utcáink falunk a törzsét.

— **Egységesen rendezik az egész országban a munkaszünetet.** A teljes vasárnapi és ünnepnapi munkaszünet egységes és az egész országra kiterjedő rendezéséről szóló törvénytervezetet legközelebb tárgyalják az érdekeltek bevonásával. Az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek a teljes és megszakításnélküli vasárnapi munkaszünet álláspontjára helyezkedtek. Eddig városonként és megyénként különböző szabályok voltak érvényben. Az új ezt megszünteti és az eddigi vasárnapi és Szent István-napi munkaszüneten kívül kötelező munkaszüneti napként iktatja be március 15-ét, újév napját, húsvét és pünkösd másodnapját, a karácsony ünnepének mindkét napját. A munkaszünet este 10 órakor kezdődik és a munkaszüneti napot követő hétköznap reggeli 6 óráig tart. Kivételek a vendéglátóipari üzemek, a személyszállító- és más olyan intézmények, amelyeknél közbiztonsági vagy más fontos szempontból nem lehet munkaszünetet tartani.

— **Szerkesztői üzenetek.** ***„Hajrá" című vers beküldőjének.*** Örömmel olvastuk a beküldött verset. Az volt a kár, hogy nevét és címét nem közölte. Kérjük, hogy szerkesztőségünket a Turul-nyomdában keresse fel. Magyar testvéri üdvözletünket küldjük. A viszontlátásra — várjuk!

DIÓFA ELADÁS!

Eladók 4 éves koronás diófa csemeték, **ára darabonként 1·30 pengő.**

SZENYI DÁVIDNÁL,
Kemenesmagasi

— **Vadőri előkészítő tanfolyam és vadőri szakvizsga.** A vadászterületek és a vadtenyésztés előmozdítása érdekében a földművelésügyi minisztérium a gödöllői m. kir. vadászati hivatalnál 1942. évi január–március hónapokban vadőri előkészítő tanfolyamot és ezt követően szakvizsgát tart. A szaktanfolyamra 20. életévüket betöltött magyar állampolgárok jelentkezhetnek. A felvétel iránti kérvényt a földművelésügyi minisztérium vadászati osztályához ez évi december hó 10-ig kell benyujtani. A kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni: 1. születési anyakönyvi kivonat, 2 az elemi népiskola legalább 4-ik osztályáról szóló bizonyítvány, 3. hatósági erkölcsi bizonyítvány, 4. három évi vadászati gyakorlati szolgálatról szóló bizonyítvány, 5. orvosi bizonyítvány. A vizsgadíj 30 pengő. A tanfolyamon való részvétel és az elszállásolás ingyenes. Az ingyenes elszállásolást a felvételi kérvényben kell kérni. A folyamodók a felvételről, valamint a tanfolyamra való jelentkezés idejéről megfelelő értesítést kapnak.

ELADÓ 1 db yorksierei 10 hónapos ivarérett szépen fejlett tenyészkan **NAGY IMRE kemeneshőgyészi gazdaságában**
[illegible]

— **Vizkárok által sujtott gazdák haszonbérmérséklése.** A kormány haszonbérlizetési kedvezmények nyujtásával segítségére siet azoknak a vizkárok által sujtott földhaszonbérlőknek, akik ilyen kedvezmények nélkül termelésüket másként folytatni nem tudnák. A rendelet szerint automatikus haszonbérmérséklést vehet igénybe az a gazda, akinek a bérletében lévő ingatlanok földadóját vizkárok miatt legalább felerészben törölték, ha a haszonbérleti szerződést hat évet meg nem haladó, négy évnél kevesebb bérleti idő van hátra és az ingatlan 100 kataszteri holdnál kisebb. A haszonbérmérséklés mértéke 50%-os adótörlésnél 25%, 75%-os adótörlésnél 50, 100%-os adótörlésnél pedig 75%. A rendelet a továbbiakban arról intézkedik, hogy mindazok a haszonbérlők, akik az automatikus haszonbérmérsékelésnél magasabb mérséklésre tartanak számot vagy akik ezt nem vehetik igénybe, továbbá, akik vizkárokon kívül más elemi kár címén akarnak haszonbérmérséklést elérni, a mezőgazdasági ka- [illegible]

NEMZETI MOZGÓ MŰSORA

Egy életen át. Október hó 11-én, szombaton este fél 9 órai és 12-én, vasárnap délután fél 3, fél 5, este fél 7 és fél 9 órakor kerül műsorra. Egy nagy szerelem szenzációs története. Fejezetek a filmből: Szökik a párbajhős; idil a vadászlakban; budapesti találkozás; Isten kezében; „Nem halt meg érzem", stb. Rendes helyárak!

Texas. (Az álarcos lovas.) Október hó 15-én, szerdán este fél 7 és fél 9 órakor kerül bemutatásra. Cowboy-történet első része. Filléres helyárak!

Texas. (A száguldó fantom.) Október hó 16-án, csütörtökön este fél 7 és fél 9 órai kezdettel kerül lejátszásra. Cowboy-történet második része. Filléres helyárak!

— **Az idei kukorica ára.** Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki a csöves és szemes kukorica legmagasabb árának megállapításáról. Az 1941. évi érett csöves kukorica legmagasabb ára 100 kilógramonként a következő: 1941 szeptember és októberében 13·49, 1941 novemberében 14·60 és decemberében 15·30, 1942 januárjában 16·—, februárjában 16·60, márciusában pedig 17·10 pengő. A szemes tengeri legmagasabb ára 100 kilogramonként a következő: 1941 szeptemberében és októberében 18·70, novemberében 19·70, decemberében 20·40, 1942 januárjában 21·—, februárjában 21·60, márciusában 22·20, áprilisában 22·90 és májusában 23·50 pengő. A rendelet a csöves és szemes kukorica legmagasabb árának megállapításakor közli az a víztartalom százalékot, amelyre a megállapított legmagasabb árat még fel lehet számítani.

Magyar Testvér!

Fajáruló vagy, ha vásárlási könyvedben zsidó neve szerepel.

— **50 000 tengészállattal frissítik fel a gazdák állatállományát.** A törvényhatósági állattenyésztési alapokról szóló törvény végrehajtási utasításának rendelkezései alapján a városok és vármegyék már megkezdték az előkészítő munkákat, hogy területeiket megfelelő apaállatokkal lássák el. A törvényhatóságoknak a magyarországi állattenyésztés fejlesztésével kapcsolatban megteendő intézkedései mellett ebben az irányban a földművelésügyi kormányzat is nagyarányú akcióba kezdett. A földművelésügyi minisztérium a mezőgazdaság fejlesztését szolgáló program végrehajtásaképpen a tenyészállatkiosztás terén új rendszert fog életbeléptetni. Rövid időn belül harmincezer tenyészbikát és húszezer tenyészkant szerez be, hogy ezzel felfrissítse a saját apaállattal rendelkező kisgazdák állományát. A nagy szabású akciót egy erre a célra létesítendő úgynevezett „köztenyésztési alap" megteremtésével kívánják lebonyolítani.

SPORT

A Kinizsi megérdemelten győzött

Kinizsi I.—CVSE 3:2 (3:1)

Celldömölk, 500 néző. Vezette: Raffay.

Nagyon heves iramu és helyenként durva mérkőzés volt. Az első percekben a Kinizsi támad, de a CVSE védelem minden támadást szétrombol. Ezután a CVSE is feljön, de a gólképtelen csatársor több helyzetet kihagy. A 22. percben Burián II. Varga és Tarczi hibájából megszerzi a vezetést. (1:0). Ezután a CVSE támad és a 32. percben Tőke zsinórpasszával a kiugró Süle I. éles lövéssel egyenlít (1:1). Most mindenki CVSE támadást vár, de e helyett a 39. percben Szabó gyors lerohanásban gólt lő. (2:1). A 44. percben Burián II. újabb gólt lő. (3:1).

A második félidő heves CVSE támadásokkal kezdődik, de a csatárok többször is kihagyják a jó helyzetet. Végül is az 5. percben Budai hirtelen lefut és szépít az eredményen. (3:2). A gól után több jó helyzet is adódik a CVSE-nek, de a csatárok sorra hibáznak és így az eredményen már nem tudnak változtatni.

Jók a Kinizsiből: Szabó, Horváth, Burián I. és Burián II. A CVSE ből kitűntek: Tőke, Bácskai, Süle I. és Budai. Raffay elnéző bíráskodása folytán helyenként mindkét részről sok durvaság fordult elő.

Egyéb eredmények: Máv. Előre—Haladás II. 1:0 (1:0) Szombathelyen, FAK—V. UNIÓ 5:2 (2:2) Fűzfőn, Siófok—SzFC II. 1:1 (1:1) Siófokon, Mura SE—PÉT 4:1 (2:0) Muraszombaton, KSE—Ajka 3:2 (2:0) Kőszegen, Hajmáskér—Move ZSE 3:1 (0:0) Hajmáskéren.

Jánosháza—Kinizsi II. 3:3 (2:2).

Az I. osztály állása:

1. Fűzfő	6	4	2	—	16:9	10
2. Előre	6	4	2	—	[illegible]	10
3. Unió	5	4	—	1	28:9	8
4. Hajmáskér	5	3	2	—	11:5	8
5. Move ZSE	6	2	2	2	10:8	6
6. Mura SE	5	2	1	2	10:8	5
7. Kőszeg	5	2	1	2	7:8	5
8. Pét	6	1	3	2	11:15	5
9. CVSE	5	2	1	2	7:14	5
10. Kinizsi	6	1	2	3	12:16	4
11. Siófok	5	1	1	3	7:13	3
12. Haladás II	5	1	—	4	6:8	2
13. SzFC II	5	—	2	3	4:14	2
14. Ajka	4	—	1	3	3:9	1

Vasárnap Hajmáskérrel játszik a CVSE bajnoki mérkőzést

Ma, vasárnap délután 4 órakor a CVSE Hajmáskér csapatát látja vendégül bajnoki mérkőzésre. Hajmáskér a 4. helyet foglalja el a táblázaton és így a CVSE csak teljes erőbedobással kerülheti el a vereséget.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP
Kiadja: A Turul Szövetség Kemenesaljai B. T.
Felelős kiadó: Takáts Károly.
Lapzárta: csütörtök délben 12 órakor.
Turul-nyomda nyomása, Celldömölk.

„CELLDÖMÖLKI HIRLAP" MENETRENDJE.
ÉRVÉNYES 1941 OKTÓBER 6-TÓL.

Vonat neme	Érkezés	Honnan?	Vonat neme	Indulás	Hová?
személy	0.04	Szombathely	személy	[illegible]	Budapest keleti p. u.
személy	4.17	Budapest keleti p. u.	személy	4.00	Sopron
gyors	6.26	Szombathely	személy	4.30	Veszprém külső p. u.
személy	6.42	Szombathely	személy	4.33	Szentgotthárd
motor	6.47	Sopron	személy	5.06	Zalaegerszeg
motor	6.50	Zalaegerszeg	személy	5.20	Győr
személy	7.23	Veszprém külső p. u.	gyors	6.28	Budapest keleti p. u.
személy	8.16	Győr	személy	6.30	Pápa
gyors	11.33	Budapest keleti p. u.	személy	6.51	Keszthely
motor	14.19	Sopron	személy	8.50	Sopron
személy	14.22	Szombathely	gyors	11.38	Szombathely
személy	14.24	[illegible]	motor	13.04	Eszterháza (helivásár.)
személy	16.40	[illegible]egerszeg	személy	14.30	Székesfehérvár
személy	16.58	Székesfehérvár	személy	14.37	Győr
személy	17.01	Győr	személy	14.40	Tapolca
személy	18.50	Sopron	személy	17.06	Szentgotthárd
gyors	19.06	Szombathely	személy	17.10	Sopron
személy	20.23	Keszthely	gyors	19.10	Budapest keleti p. u.
gyors	20.57	Budapest keleti p. u.	motor	20.28	Zalaegerszeg
			motor	20.31	Szombathely
			[illegible]	[illegible]	Szombathely